

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/204

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	13.03.2017 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	27.01.2017 (registreeritud inspektsioonis 30.01.2017)
Teabevaldaja	MTÜ Tartumaa Arendusselts (TAS) aadress: Vaksali 17 a, 50410 Tartu tas@tas.ee
Vaide esitaja	MTÜ Agali Spordiklubi aadress: Mäksa küla, Mäksa vald, 62306 Tartumaa e-posti aadress: xxxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna MTÜ Tartumaa Arendusselts on menetluse käigus vaide esitajale olemasolevad dokumendid edastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 16.01.2017 esitas vaide esitaja TAS-le teabenõude, milles palus koopiaid Leader programmi projektitaotluse raames koostatud hindamisdokumentidest.
- 26.01.2017 vastas TAS vaide esitaja teabenõudele, kuid soovitud dokumentidest koopiaid ei edastanud, soovitades neid küsida PRIA-lt.
- 27.01.2017 esitas vaide esitaja inspektsioonile TAS-i tegevuse peale teabenõudele vastamise osas vaide.
- 31.01.2017 väljastas TAS vaide esitajale teabenõudes soovitud projektitaotluse hindamise protokoll, kuid keeldus väljastamast TAS-i hindamiskomisjoni hindamislehti põhjendusega, et tegemist on piiranguga teabega.
- Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning palus teha inspektsioonil TAS-le ettekirjutuse tema poolt soovitud teabe väljastamiseks.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Teatan, et peale korduvat pöördumist Tartumaa Arendusseltsi poole on vaide esitajale saadetud 26.01.2017 kiri nimega „Vastuseks teabenõudele“ (Lisa 1). Selle vastusega ei ole Tartumaa Arendusselts vastanud sisuliselt vaide esitaja teabenõudele ega esitanud teabenõudega taotletud teavet ja dokumente. Tartumaa Arendusselts viitab PRIA-le, kelle poole vaide esitaja pöörduma peaks. Miks Tartumaa Arendusselts ise ei saa konkreetselt temale esitatud teabenõudele sisuliselt vastata, ei ole aru saada.

Vaide esitaja saatis 26.01.2017 Tartumaa Arendusseltsile e-kirja, milles selgitas, et ta ei ole saanud sisulist vastust esitatud teabenõudele ning palus jätkuvalt sellele sisuliselt vastata ning esitada taotletud dokumendid. Tartumaa Arendusselts ei ole sellele e-kirjale vastanud.

Vaide esitaja on seisukohal, et Tartumaa Arendusselts ei täida avaliku teabe seaduse nõudeid ning ei vasta sisuliselt vaide esitaja poolsele teabenõudele. Isik, kellele on esitatud teabenõue, peaks sellele vastama ning esitama taotletud dokumendid, mitte viitama kolmandale isikule ja soovutama pöörduda selle kolmanda isiku poole. Juhul, kui Tartumaa Arendusseltsil puuduvad need dokumendid, mille esitamist vaide esitaja on taotlenud, siis peaks Tartumaa Arendusselts esitama põhjendused, miks tal ei ole neid dokumente esitada. Praegusel juhul Tartumaa Arendusselts eirab teadlikult esitatud teabenõuet ning varjab vaide esitaja eest dokumente, mida ei ole alust kuulutada asutusesiseseks kasutamiseks.

Vaide esitaja on esitanud projektitaotluse Leader programmi raames ning seda taotlust menetleb ja hindab Tartumaa Arendusselts. Vaide esitaja hinnangul ei teosta Tartumaa Arendusselts hindamist objektiivselt, ausalt ning kõiki taotlejaid võrdselt koheldes. Avaliku raha jagamisel on see täiesti lubamatu. Tartumaa Arendusselts püüab taotluste hindamisprotsessi läbiviimise asjaolud, eelkõige hindepunktide põhjendused, jätta salajaseks infoks ning mitte selgitada taotlejatele, mis on need selged ja kõigile ühesuguselt arusaadavad põhjendused, miks ühele projektile antakse positiivsed hinnad ning teistele mitte.

Teabenõudele mittevastamisega ja taotletud dokumentide mitteesitamisega jätkab Tartumaa Arendusselts vaide esitaja õiguste rikkumist. Vaide esitaja ei saa mitte kuidagi kontrollida, miks tema esitatud projektitaotlusele anti Tartumaa Arendusseltsi hindajate poolt ühed hinnad ja konkureerivatele projektidele teised hinnad.

PRIA on selgitanud:

Tartumaa Arendusseltsi strateegiast 2015-2020, Maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 § 21 lg 4 p 11, § 21 lg 4 p 4 ja § 21 lg 4 p 9 ja Tartumaa Arendusseltsi poolt 24.05.2016 kinnitatud “Hindamiskomisjoni moodustamine, komisjoni kodukord ning komisjoni liikme hindamisest taandamise alused” punktis 4.5 on toodud, et komisjoni liige võtab arvesse taotluses esitatud andmed ning hindab projektitoetuse taotlusi TAS hindamiskriteeriumide alusel (vt juhend „Projektitaotluste hindamise kriteeriumid ja paremusjärjestuse moodustamise kord“), andes hinnad TASi andmesüsteemis iga projektitoetuse taotluse kohta, mida tal on õigus hinnata. Hindamiskomisjoni liige põhjendab kirjalikult igale hinnatud projektile kõikide hindamiskriteeriumite lõikes antud hindeid.

Järelikult peavad Tartumaa Arendusseltsil (kui nad hindamise läbiviimisel üldse järgivad omaenda kehtestatud hindamiskriteeriume) olemas kirjalikud põhjendused projektidele antud hinnete osas ning nad peavad need põhjendused esitama vaide esitajale tutvumiseks. Kui neid põhjendusi ei ole, siis peab Tartumaa Arendusselts esitama põhjused, miks neid ei ole ja miks nad ei järgi omaenda kehtestatud hindamiskriteeriume. Teabenõude täitmata jätmine rikub vaide esitaja õigusi saada avalikku informatsiooni ning tekitab põhjendatud aluse kahelda Tartumaa Arendusseltsi tegevuse õiguspärasuses.

Vaide esitajana taotlen, et Andmekaitse Inspeksioon kohustaks Tartumaa Arendusseltsi ettekirjutusega teabenõuet täitma, st esitama vaide esitajale teabenõudega taotletud dokumendid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Käesolevaga edastan vastused Teie 07.02.2017 kirjaga nr 2.3-3/17/204 esitatud küsimustele.

1) TAS keeldus väljastamast vaide esitajale hindamisprotokolli lisa osalejate nimekirjadega. Milliste nimekirjadega on tegemist, kas hindajate nimekirjaga või taotluse esitajate nimekirjaga?

VASTUS: Tegemist on hindajate nimekirjaga – 24.10.2016 toimunud hindamiskomisjoni koolituse, 8.11.2016 toimunud hindamiskomisjoni koolituse ja projektide hindamise arutelukoosoleku ning 16.11.2016 toimunud hindamiskomisjoni koosoleku osalejate nimekirjadega.

2) Mille alusel on eeltoodud nimekirjadele kehtestatud juurdepääsupiirang (palun konkreetne seaduse säte)?

VASTUS: TAS-i tegevjuht Xxxxxxxx Xxxxxxx on 10.06.2014 korraldusega kehtestanud avaliku teabe seaduse (AvTS) § 41 lg 1(1) alusel loetelu dokumentide sarjadest, millele TAS-i konsultandil Xxxxx Xxxx on õigus kehtestada juurdepääsupiiranguid. Kõnealuse korralduse p 3 kohaselt võib AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel kehtestada juurdepääsupiirangu sarjas „Koosolekute, koolituste, ürituste päevakavad ja osalejate nimekirjad“ olevatele dokumentidele. Kuivõrd ka kõnealused hindamisega seotud ürituste osalejate nimekirjad kuuluvad sellesse sarja, kehtestas Xxxxx Xxx nendele juurdepääsupiirangu. Osalejate nimekirjad sisaldavad hindamiskomisjoni liikmete e-maili aadresse ja telefoninumbreid, millele juurdepääsu võimaldamine võib kahjustada andmesubjekti eraelu puutumatus.

3) Mille alusel on kehtestatud juurdepääsupiirang hindamiskomisjoni hindamislehtedele, mida vaide esitajale ei väljastatud?

VASTUS: TAS-i tegevjuht on 10.06.2014 korraldusega kehtestanud avaliku teabe seaduse (AvTS) § 41 lg 1(1) alusel loetelu dokumentide sarjadest, millele TAS-i konsultandil on õigus kehtestada juurdepääsupiiranguid. Kõnealuse korralduse p 1 kohaselt võib AvTS § 35 lg 2 p 3 alusel kehtestada juurdepääsupiirangu hindamiskomisjoni töödokumentidele kuivõrd hindamiskomisjoni hindamislehed kuuluvad hindamiskomisjoni töödokumentide alla, kehtestas Xxxxx Xxx nendele juurdepääsupiirangu. Lisaks on juurdepääsupiirang vajalik ka ELÜPS § 77 lg 7 nõude tagamiseks, et taotlejal ei oleks võimalik omavahel seostada hindajat ja tema poolt antud hinnangut. Samuti on hindamislehtede puhul tegemist hindamiskomisjoni töö tegemiseks vajaliku n-õ musta materjaliga, mille sisu vastu ei tohiks olla kõrvalistel isikutel põhjendatud huvi.

4) Kas hindamislehed edastatakse ka PRIA-le?

VASTUS: Hindamislehti PRIA-le ei edastata, aga PRIA võib vajaduse korral küsida täiendavalt juurde ära kirja iga töörühma liikme allkirjastatud hindamislehest (vastavalt kohaliku tegevusgrupi toetuse ja LEADER-projektitoetuse määruse § 21 lg 4 p-le 11).

5) Palun põhjendage hindamislehtedele piirangu kehtestamise vajadust.

VASTUS: Hindamislehtede puhul on tegemist hindamiskomisjoni töö tegemiseks vajaliku n-õ musta materjaliga, mille sisu vastu ei tohiks olla kõrvalistel isikutel põhjendatud huvi.

Käesolevaga edastan vastused Teie 22.02.2017 kirjaga nr 2.3-3/17/204 esitatud küsimustele.

1) Palun loetlege kõik dokumendid, mis koostatakse taotluste hindamise käigus (nii töödokumendid, kui lõplikult vormistatud dokumendid).

VASTUS: Projektitaotlustele hindepunktide andmine toimub TASI e-keskkonnas. Hindamiskomisjoni liige siseneb TASI e-keskkonda ning annab enda hinnatavatele taotlustele hindepunkte vastavalt TASI hindamiskriteeriumitele. TASI e-keskkonnast on seejärel võimalik hindamistulemuste kohta saada erinevaid väljavõtteid:

- hindamiskomisjoni antud hindepunktide alusel moodustunud projektitaotluste paremusjärjestus (sisaldab projektitaotlusele iga hindamiskriteeriumi lõikes antud koondhindepunkte);
- hindamislehed – iga hindaja poolt igale hinnatavale projektile antud hindepunktid. TASI hindamislehed ei sisalda hindepunktide põhjendusi, sisaldavad ainult hindepunkte. Hindamiskomisjoni liikmed küll põhjendasid vastavalt 24.05.2016 kinnitatud TASI töökorrale „Hindamiskomisjoni moodustamine, komisjoni kodukord ning komisjoni liikme hindamisest taandamise alused ja kord“ kirjalikult igale hinnatud projektile kõikide hindamiskriteeriumite lõikes antud hindeid, kuid need põhjendused olid vajalikud üksnes hindamiskomisjoni koosolekul koondhindepunktide põhjenduste formuleerimiseks ja neid põhjendusi hindajatelt eraldi ei kogutud ning neid TAS seetõttu ka ei säilita.

PRIA tõlgendas TASI töökorda meist erinevalt (leides, et TASI hindamiskomisjoni töökorra kohaselt peavad hindamiselehed sisaldama ka hindepunktide põhjendusi) ning seetõttu viis TAS PRIA ettekirjutuse alusel läbi taotlusvooru 22.08-22.09.2016 meetmete 2.1 ja 2.2 kordushindamise hindamiskriteeriumite lõikes antud hindepunktide ülevaatamiseks ja selgituste taastamiseks (kordushindamise koosolek toimus 16.02.2017). Seetõttu on meetmete 2.1 ja 2.2 kordushindamise tulemusena olemas ka hindajate antud hindepunktide põhjendused iga hindamiskriteeriumi lõikes ning täiendatud on ka koondhindepunktide põhjendusi.

20.02.2017 kinnitatud TASI hindamiskomisjoni töökorra kohaselt lisab hindamiskomisjoni liige iga hinnatud projektitaotluste kohta kirjaliku põhjenduse, mitte ei põhjenda igale projektile iga hindamiskriteeriumi lõikes antud hindepunkte, nagu töökorra eelmises versioonis);

- igale projektitaotlusele iga hindaja poolt antud hindepunktid.

Hindamiskomisjoni koosoleku käigus formuleerivad hindamise töögrupid enda hinnatavate projektitaotluste osas iga hindamiskriteeriumi lõikes koondhindepunktide põhjendused (nõutav LEADER-määrusega).

Muud hindamise käigus koostatavad dokumendid on toodud TASI taotlusvooru 22.08-22.09.2016 protokollis nr 1/2016 (lisatud kirjale).

2) Kas TAS valduses on peale väljastatud hindamislehe (kus kajastusid kõigi hindajate poolt antud punktid) täiendavaid iga hindaja poolt eraldi täidetud hindamislehti?

VASTUS: Hindepunktide andmine toimub TASI e-keskkonnas, kust on võimalik teha erinevaid väljavõtteid. Kuna meetmete 2.1 ja 2.2 osas toimus 16.02.2017 kordushindamine, siis nende meetmete kohta on TASI kontoris paberkujul ja allkirjastatult olemas hindamiselehed, mis sisaldavad iga hindaja antud hindepunkte ja nende põhjendusi.

3) Juhul kui on, siis kas iga hindaja poolt eraldi täidetud hindamislehed sisaldavad ka põhjendusi antud hinnete osas?

VASTUS: Jah.

4) Juhul kui eelkirjeldatud hindamislehed on olemas, siis miks ei väljastatud neist vaide esitajale koopiaid ilma hindaja andmeteta?

VASTUS: Koopiaid ilma hindaja andmeteta esitati vaide esitajale 22.02.2017.

5) Kas TAS valduses on peale otsusega kinnitatud ettepaneku (lisa 1, mis on vaide esitajale väljastatud) täiendavat põhjendatud ettepanekut taotluste paremusjärjestuse kohta?

VASTUS: TASi valduses on 16.02.2017 kordushindamise käigus täiendatud hindamiskomisjoni ettepanek meetmete 2.1 ja 2.1 osas projektitaotluste paremusjärjestusse seadmise ja iga projektitaotluse rahastamise suuruse kohta.

6) Juhul kui on, siis miks ei väljastatud vaide esitajale kõigist vaide esitaja poolt soovitud dokumentidest koopiaid?

VASTUS: Dokumendid esitati vaide esitajale 22.02.2017.

7) Kui TAS-i valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud kujul teavet sisaldavaid dokumente, siis kas TAS loeb vaide esitaja 21.02.2017 edastatud täiendava pöördumise selgitustaotluseks (keeldub korduva teabenõude täitmisest põhjusel, et puuduvad vaide esitaja poolt soovitud kujul dokumendid)?

VASTUS: TASi valduses on vaide esitaja soovitud kujul teavet sisaldavad dokumendid ning need on taotlejale 22.02.2017 ka esitatud.

Juhin tähelepanu, et 22.02.2017 edastasin Agali Spordiklubile (xxxxxxxxxx@gmail.com) ja Andmekaitse Inspeksioonile (elve.adamson@aki.ee) järgmised materjalid:

- 22.02.2017 kordushindamise koosoleku protokoll;
- 22.02.2017 kordushindamise käigus täiendatud hindamiskomisjoni ettepaneku meetmete 2.1 ja 2.1 osas projektitaotluste paremusjärjestusse seadmise ja iga projektitaotluse rahastamise suuruse kohta;
- 22.07.2017 kordushindamise käigus täiendatud hindamislehed MTÜ Agali Spordiklubi ja meetmes 2.1 rahuldamist leidnud projektitaotluste osas.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

MTÜ Tartumaa Arendusselts teabevaldajana

AvTS § 5 sätestab keda ja mis ulatuses loetakse teabevaldjaks ning kellele laienevad eeltoodud seadusest tulenevad teabevaldaja kohustused. AvTS § 5 lg 2 ning lg 3 punkti 2 kohaselt laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule teabevaldaja kohustused teabe osas, mis puudutab avalike ülesannete täitmist ning eelarveliste vahendite kasutamist.

LEADER projektitoetuste andmist reguleerivad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (ELÜPS) ja selle alusel maaeluministri poolt 23.10.2015 välja antud määrus nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi ja Leader-projektitoetus“. ELÜPS § 76 lg 2 sätestab, et LEADER-projektitaotluse taotleja esitab taotluse PRIA-le kohaliku tegevusgrupi kaudu.

Eelnimetatud maaeluministri 23.10.2015 määruse nr 11 § 21 lg 4 punkti 3 kohaselt avalikustab kohalik tegevusgrupp tegevuspiirkonna elanikele oma veebilehel neli nädalat enne projektitaotluste vastuvõtu algust teabe strateegia meetme ning projektitaotluse hindamiskriteeriumite ja hindamise korra, sealhulgas projektitaotluste paremusjärjestuse koostamise korra kohta, mille järgi hindab kohalik tegevusgrupp projektitaotlusi.

Eeltoodust tulenevalt on LEADER projektitoetuste hindamine kohalikele tegevusgruppidele, sh ka Tartumaa Arendusseltsile (TAS), seadusega pandud ülesanne ehk avalik ülesanne, millega seotud dokumentide osas on TAS teabevaldjaks AvTS-i mõistes. Sellisele teabele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

Teabenõudele vastamine

AvTS § 17 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue teabenõudja poolt soovitud viisil. Sama seaduse § 20 punkt 1 sätestab, et teabenõue loetakse täidetuks, kui teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil. AvTS § 23 annab loetelu teabenõude täitmisest keeldumise alustest.

Käesoleval juhul on vaide esitaja soovinud TAS-lt koopiaid järgmisest dokumentidest:

- 1) TAS juhatuse otsusega kinnitatud põhjendatud ettepanekut taotluste paremusjärjestuse kohta;
- 2) TAS projektitaotluste hindamise protokoll;
- 3) iga projektitaotluse koonddindepunktid iga kriteeriumi kaupa koos koonddindepunkti põhjendusega meetme 2.1 osas;
- 4) TAS hindamise töörühma hindamislehed hindajate kaupa nii MTÜ Agali Spordiklubi esitatud projekti osas ning kõigi meetme 2.1 all rahuldamist leidnud projektide osas.

26.01.2017 keeldus TAS teabenõude täitmisest ning soovitas vaide esitajal teabe saamiseks pöörduda PRIA poole. TAS on oma vastuses mulle selgitanud, et *hindamislehtedele on kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 2 p 3 alusel kuivõrd hindamiskomisjoni hindamislehed kuuluvad hindamiskomisjoni töödokumentide alla. Lisaks on juurdepääsupiirang vajalik ka ELÜPS § 77 lg 7 nõude tagamiseks, et taotlejal ei oleks võimalik omavahel seostada hindajat ja tema poolt antud hinnangut. Samuti on hindamislehtede puhul tegemist hindamiskomisjoni töö tegemiseks vajaliku n-ö musta materjaliga, mille sisu vastu ei tohiks olla kõrvalistel isikutel põhjendatud huvi.*

Eeltooduga ma üheselt siiski nõustuda ei saa. Kui teabevaldaja valduses on teabenõudja poolt soovitud teave olemas, siis ei anna seadus võimalust jätta teave väljastamata, kui selleks puudub õiguslik alus ning suunata teabenõudja teavet küsima teiselt asutuselt. Ka juhul, kui soovitud teave sisaldab piiranguga teavet, siis ei tähenda see seda, et teavet üldse ei väljastata. Sellisel juhul tuleb väljastada see osa teabest/dokumendist, millele piirangud ei laiene (AvTS § 38 lg 2). Ka ELÜPS § 77 lg 7 lubab taotluste hindamise kaasatud isiku nime ja tema antud hinnangu avaldada viisil, mis tagab, et nime ja hinnangut ei ole võimalik omavahel seostada.

Ka ei saa ma nõustuda TAS-i seisukohaga, et hindamislehtedega on tegemist töödokumentidega, mille vastu ei tohiks olla kolmandatel isikutel huvi. Antud juhul oli vaide esitaja puhul tegemist toetuse taotluse esitajaga, kellel võib olla põhjendatud huvi taotlustele antud hinnete osas. Samuti saada teavet/põhjendusi selle kohta, miks tema projekt ei saanud toetust. Isegi juhul, kui dokumendile oleks põhjendatult kehtestatud piirang AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel, siis ei piisa ainult eeltoodud sättele viitamisest, vaid tuleb teabenõude täitmisest keeldumisel ka teabenõudjale selgitada, millised on need põhjused, miks ei ole teabele juurdepääsuõigust.

Kuna antud juhul puudutab teave avaliku raha jagamist, siis peab olema selline teave läbipaistev ning minu hinnangul ei ole piirangu kehtestamine põhjendatud. Põhjendatud võib see olla sellisel juhul, kui teavet ei ole võimalik väljastada kujul, et hindamise kaasatud isik ja tema antud hinnang ei oleks kokku viidavad (ehk hindajad oleksid antud hinnanguga seostatavad ka nimesid väljastamata).

Kui teabenõude esitamise ajal ei olnud TAS-l hindamislehti vaide esitaja poolt soovitud kujul (antud punktide põhjendusega), siis oleks TAS pidanud teabenõude täitmisest keelduma ning põhjendama, et tal puudub vaide esitaja poolt soovitud teave dokumenteeritud kujul. Seega ei ole TAS vaide esitaja teabenõuet menetlenud nõuetekohaselt. Kuna aga menetluse käigus on TAS vaide esitajale edastanud kõik TAS-i valduses olevad vaide esitaja poolt soovitud dokumendid, tuleb teabenõue lugeda menetluse käigus täidetuks. Seega on õiguslik olukord saavutatud ning puudub alus ettekirjutuse tegemiseks. Tulenevalt eeltoodust jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel